

VI

**SOBRE DIVERSOS PUNTS
DE LA NORMATIVA VERBAL
I DE L'ESTÀNDARD ORAL
DELS DEMOSTRATIUS**

(Acord de l'11 de juny de 1993)

L'11 de juny de 1995 la Secció Filològica aprovà l'acord sobre diversos punts de la normativa verbal i de l'estàndard oral dels demostratius que es reproduïx a continuació.

SOBRE DIVERSOS PUNTS DE LA NORMATIVA VERBAL I DE L'ESTÀNDARD ORAL DELS DEMOSTRATIUS

El dia 2 d'abril de 1993 el Sr. Josep Lacreu, director del Servei d'Assessorament Lingüístic i Traducció de la Generalitat Valenciana; el Sr. Antoni Ferrando, director de l'Institut de Filologia Valenciana; els senyors Manuel Pérez Saldanya, Jordi Colomina (per delegació del Sr. Rafael Alemany) i Lluís Gimeno, directors dels departaments de Filologia Catalana de les universitats valencianes; els senyors Vicent Pitarch i Lluís B. Polanco, membres valencians de la Secció Filològica de l'IEC, i el Sr. Albert Hauf, membre de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC, reunits en comissió a la ciutat de València, a instància del Sr. Josep Lacreu, per a tractar diversos punts relacionats amb la normativa morfològica i de l'estàndard oral, acordaren, a proposta del Sr. Antoni Ferrando, demanar «a l'Institut d'Estudis Catalans que valore amb caràcter d'urgència les propostes d'aquesta comissió i faça pública la seua decisió, a fi d'avaluar amb la seua autoritat qualsevol modificació que pugui introduir-se en la normativa».

La constitució d'aquesta comissió ha estat determinada per la necessitat d'adequar en l'àmbit valencià les recomanacions de la *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana, II: Morfologia* (Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1993, segona edició, revisada).

En una sessió del dia 11 de juny de 1993, la Secció Filològica, a proposta d'una ponència formada pels membres senyors Joan A. Argente i Giral, Antoni M. Badia i Margarit, Joan Bastardas i Parera, Jordi Carbonell i de Ballester, Antoni Ferrando i Francès, Isidor Marí i Mayans, Joan Miralles i Montserrat, Vicent Pitarch i Almela i Lluís B. Polanco i Roig, prengué els acords exposats a continuació.

I. PUNTS QUE AFECTEN LA NORMATIVA ORAL I ESCRITA

1. *El paradigma de conjugació dels presents d'indicatiu i de subjuntiu dels verbs incoatius de la tercera conjugació*

a) Les formes de les persones 4 *servim* i 5 *serviu* d'ambdós presents són comunes a tot el domini. Són, doncs, pròpies de l'àmbit general.

b) Pel que fa a l'àmbit restringit valencià, la Secció Filològica comparteix el punt de vista de la comissió de considerar propi de registres molt formals, en l'àmbit valencià, el paradigma clàssic: 1 *servesc*, del present d'indicatiu, i 1 *servesca*, 2 *servesques*, 3 *servesca*, 6 *servesquen*, del present de subjuntiu.

c) Analitzades acuradament les formes del paradigma alternatiu, la Secció Filològica considera aconsellable de continuar la tradició, seguida per les gramàtiques publicades al País Valencià els darrers trenta anys, seguida per les gramàtiques publicades al País Valencià els darrers trenta anys, de no tractar d'una manera divergent el fenomen fonètic de la palatalització col·loquial de les formes incoatives del verb respecte a la resta de casos que apareixen en la llengua. Aconsella, doncs, de mantenir-hi, com a paradigma alternatiu propi de l'estàndard, el següent:

Present d'indicatiu	Present de subjuntiu
1 <i>servisc</i>	1 <i>servisca</i>
2 <i>servixes / serveixes</i>	2 <i>servisques</i>
3 <i>servix / serveix</i>	3 <i>servisca</i>
4 <i>servim</i>	4 <i>servim</i>
5 <i>serviu</i>	5 <i>serviu</i>
6 <i>servixen / serveixen</i>	6 <i>servisquen</i>

2. *El paradigma del pretèrit imperfet de subjuntiu de la primera conjugació*

a) La secció Filològica comparteix, així mateix, el punt de vista de la comissió en el sentit que, en l'àmbit valencià, el paradigma clàssic només és propi de registres molt formals:

- 1 *cantàs*
- 2 *cantasses*
- 3 *cantàs*

4 *cantàssem*

5 *cantàsseu*

6 *cantassen*

b) Hom considera aconsellable, com a paradigma alternatiu propi de l'estàndard, el següent:

1 *cantara / cantés*

2 *cantares / cantesses*

3 *cantara / cantés*

4 *cantàrem / cantéssem*

5 *cantàreu / cantésseu*

6 *cantaren / cantessen*

II. PUNTS QUE AFECTEN LA PROPOSTA D'ESTÀNDARD ORAL

Els demostratius

La Secció Filològica considera acceptable, amb una lleugera modificació, la proposta feta per la comissió per a l'àmbit restringit als parlars valencians:

	DEMOSTRATIUS MASCULINS	DEMOSTRATIUS FEMENINS	DEMOSTRATIUS NEUTRES	ADVERBIS DE LLOC
1r grau	<i>aquest / este aquests / estos</i>	<i>aquesta / esta aquestes / estas</i>	<i>açò</i>	<i>ací</i>
2n grau	<i>aqueix / eixe aqueixos / eixos</i>	<i>aqueixa / eixa aqueixes / eixes</i>	<i>això</i>	<i>aquí¹</i>
3r grau	<i>aquell aquells</i>	<i>aquella aquelles</i>	<i>allò</i>	<i>allí, allà</i>

1. La forma *abí*, tot i no ser genuïna, és admissible, només, però, en registres orals informals, en l'àmbit restringit valencià.